

Vendim nr. 253, datë 20.07.2026

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë, i përbërë nga:

Marsida Xhaferllari, Kryesuese

Genti Ibrahim, Anëtar

Ilir Toska, Anëtar

në datën 20.07.2026 mori në shqyrtim paraprak kërkesën nr. 6 (O) 2026 të Regjistrimit Themeltar, që u përket:

KËRKUES: **ORGEST BALLA, ROZETA BALLA**, të përfaqësuar nga avokati Roland Islami, me prokurë.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimeve nr. 28, datë 09.11.2022 të Gjykatës së Posaçme të Shkallës së Parë për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar; nr. 35, datë 10.03.2023 të Gjykatës së Posaçme të Apelit për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar; nr. 00-2025-1376, datë 18.09.2025 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë. Deklarimi antikushtetues i aktit normativ nr. 1, datë 31.01.2020 “Për masat parandaluese në kuadër të forcimit të luftës kundër terrorizmit, krimit të organizuar, krimeve të rënda dhe konsolidimit të rendit e sigurisë publike”.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, pika 1, 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë (*Kushtetuta*); neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (*KEDNJ*); nenet 27, 28, 29 e 30 të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar (*Ligji Organik i Gjykatës*).

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese (*Kolegji*), pasi dëgjoi relatorin e çështjes Ilir Toska, shqyrtoi kërkesën dhe dokumentet shoqëruese të saj, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N:

I

Rrethanat e çështjes

1. Kërkuesit Orgest dhe Rozeta Balla janë bashkëshortë. Kërkuesi i parë është dënuar me katër vjet burgim nga gjykata e Bolonjës, Itali, për veprën penale “Posedimi ilegal i drogave” dhe ka përfunduar ekzekutimin e dënimit në datën 19.01.2010.

2. Në zbatim të aktit normativ nr. 1, datë 31.01.2020 “Për masat parandaluese në kuadër të forcimit të luftës kundër terrorizmit, krimit të organizuar, krimeve të rënda dhe konsolidimit të rendit dhe sigurisë publike” (*akti normativ nr. 1/2020*), struktura e veçantë Operacioni Forca e Ligjit (*OFL*), mbi bazën e informacionit të përcjellë nga Zyra Qendrore Kombëtare e Interpol Tirana në lidhje me dënimin në Itali të kërkuesit Orgest Balla, ka konstatuar se ai përfshihej në rrethin e subjekteve të aktit normativ, referuar nenit 5, pika 1, të tij. Për rrjedhojë, ai është bërë subjekt i verifikimit pasuror, i cili është shtrirë edhe ndaj bashkëshortes Rozeta Balla, referuar nenit 16, shkronjat “a” dhe “c”, të aktit normativ nr. 1/2020. Në këtë kuadër, kërkuesit të parë i është kërkuar vetëdeklarimi i pasurisë dhe i burimeve të ligjshme të krijimit të saj, ndërsa, në vijim, pas kryerjes së verifikimeve përkatëse, Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit i është drejtuar Prokurorisë së Posaçme për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar (*Prokuroria e Posaçme*) me kërkesë për sekuestrimin e disa pasurive të paluajtshme dhe të luajtshme të kërkuesit Orgest Balla dhe personave të lidhur me të.

3. Me vendimin nr. 114, datë 23.07.2020, Gjykata e Posaçme e Shkallës së Parë për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar (*GJKKO-ja e Shkallës së Parë*) ka pranuar kërkesën e Prokurorisë së Posaçme, duke vendosur masën e sekuestros mbi dy pasuri të paluajtshme me sipërfaqe 48.2 m² dhe 51.4 m² dhe pesë automjete, me arsyetimin se subjekti nën hetim pasuror nuk ka pasur të ardhura të ligjshme të mjaftueshme për të justifikuar këto pasuri. Ky vendim është lënë në fuqi me vendimin nr. 158, datë 21.09.2020 të Gjykatës së Posaçme të Apelit për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar (*GJKKO-ja e Apelit*).

4. Në datën 02.04.2021 Prokuroria e Posaçme ka paraqitur në gjykatë kërkesë me objekt konfiskimin e pasurive të sekuestruara. Në përfundim të hetimit pasuror Prokuroria e Posaçme ka

vlerësuar se automjetet “Toyota Yaris”, “Mercedes Benz” C 220 CDI dhe “Porsche Cayenne”, si dhe pasuria e paluajtshme e llojit “njësi shërbimi” me sipërfaqe 48.2 m² justifikoheshin me burime të ligjshme, ndaj ka kërkuar heqjen e sekuestros mbi to. Për tri pasuritë e tjera, Prokuroria e Posaçme ka kërkuar konfiskimin e tyre. Në procesin gjyqësor kërkuesja Rozeta Balla është thirrur me cilësinë e personit të tretë.

5. GJKKO-ja e Shkallës së Parë, me vendimin nr. 28, datë 09.11.2022, ka vendosur pranimin pjesërisht të kërkesës së Prokurorisë së Posaçme, duke vendosur konfiskimin e tri prej pasurive të sekuestruara me vendimin e saj nr. 114, datë 23.07.2020 dhe kalimin e tyre në pronësi të shtetit, konkretisht: (1) njësisë me sipërfaqe 51.4 m², në pronësi të kërkuesit Orgest Balla; (2) automjetit të markës “Smart Cabrio”; (3) automjetit të markës “Volkswagen Passat”, duke ngarkuar me administrimin e tyre Agjencinë e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara e të Konfiskuara (AAPSK). Nga ana tjetër, GJKKO-ja e Shkallës së Parë ka vendosur heqjen e masës parandaluese pasurore të sekuestros mbi katër pasuritë e tjera, konkretisht: (1) njësisë me sipërfaqe 48.2 m², në pronësi të kërkuesit Orgest Balla; (2) automjetit të markës “Mercedes Benz” C 220 CDI, në pronësi të kërkuesit Orgest Balla; (3) automjetit të markës “Porsche Cayenne”, në pronësi të personit të tretë E.Sh.; (4) automjetit të markës “Toyota Yaris”, në pronësi të shtetasit F.M., duke ngarkuar AAPSK-un për dorëzimin e pasurive pronarëve të ligjshëm.

6. Në vlerësimin e GJKKO-së së Shkallës së Parë, bazuar në provat e administruara në gjykim dhe në përfundimet e aktit të ekspertimit kontabël, pasuritë objekt kërkeje për konfiskim, me përjashtim të njësisë me sipërfaqe 51.4 m² dhe automjeteve të markave “Smart Cabrio” dhe “Volkswagen Passat”, i përgjigjeshin dukshëm nivelit të të ardhurave dhe justifikoheshin nga subjekti nën hetim pasuror dhe personat e tretë. Sipas gjykatës, në zbatim të aktit normativ nr. 1/2020, barra e provës për të vërtetuar se pasuria është fituar në mënyrë të ligjshme i përket personit ndaj pasurisë të të cilit kërkohet konfiskimi, i cili duhet të provojë prejardhjen e ligjshme të pasurisë. Në këtë drejtim gjykata ka vlerësuar se gjatë gjykimit ishin paraqitur provat e nevojshme dhe të mjaftueshme për të provuar të ardhurat e fituara në mënyrë të ligjshme dhe të deklaruara në organet tatimore vetëm për një pjesë të pasurive objekt konfiskimi, siç kërkohet nga neni 23, pika 5, i aktit normativ nr. 1/2020. Mbi këtë bazë, gjykata ka arritur në përfundimin se Orgest Balla dhe personat e tretë justifikonin zotërimin e një pjese të pasurive objekt gjykimi, ndërsa për tri pasuritë e konfiskuara nuk ishte provuar origjina e ligjshme e burimit të krijimit të tyre, ndaj ka pranuar pjesërisht kërkesën e Prokurorisë së Posaçme. Kundër këtij vendimi kanë paraqitur ankim kërkuesit.

7. GJKKO-ja e Apelit, me vendimin nr. 35, datë 10.03.2023, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit të GJKKO-së së Shkallës së Parë. Gjykata e apelit ka vlerësuar se vendimi i ankimuar ishte i bazuar në ligj dhe në prova dhe se për të tria pasuritë e konfiskuara plotësoheshin kushtet e parashikuara nga neni 23 i aktit normativ nr. 1/2020, pasi: (i) mbi to ishte vendosur më parë masa e sekuestros; (ii) kërkuesi Orgest Balla ishte subjekt i parashikuar nga neni 5 i këtij akti; (iii) nuk ishte provuar origjina e ligjshme e burimit të krijimit të tyre. Për rrjedhojë, ajo ka vlerësuar se këto pasuri ishin shpërpjesëtimore dhe nuk i përgjigjeshin dukshëm nivelit të të ardhurave, fitimeve ose veprimtarive të ligjshme të deklaruar nga bashkëshortët Balla. Për sa i përket kërkueses Rozeta Balla, gjykata e apelit ka vlerësuar se ajo nuk kishte rrëzuar prezumimin e bashkëpronësisë mbi pasuritë e fituara gjatë martesës. Kundër këtij vendimi kërkuetit kanë paraqitur rekurs.

8. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2025-1376, datë 18.09.2025, në dhomën e këshillimit, ka vendosur mospranimin e rekursit të kërkuesesve, pasi ka vlerësuar se shkaqet e tij nuk përmbushnin asnjë nga rastet e parashikuara nga neni 472 i Kodit të Procedurës Civile (KPC). Sipas Kolegjit Penal, pretendimet e kërkuesesve synonin, në thelb, rivlerësimin e fakteve dhe të provave të administruara, çka dilte jashtë funksionit të Gjykatës së Lartë si gjykatë ligji. Ai ka vënë në dukje se gjykatat e faktit, përveç provave të tjera të administruara gjatë shqyrtimit të kërkesës për konfiskim, i ishin referuar edhe aktit të ekspertimit kontabël, nga i cili kishte rezultuar pamjaftueshmëri e dukshme e burimeve financiare të kërkuesesve për blerjen e automjeteve dhe të njësisë objekt konfiskimi. Nga ana tjetër, ai kolegji ka vlerësuar se kërkuesesve u ishte garantuar e drejta e mbrojtjes dhe parimet e barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit, pasi kishin pasur mundësi të paraqisnin prova dhe të debatonin mbi to, duke kundërshtuar provat e paraqitura nga Prokuroria e Posaçme. Për sa i përket pretendimit për papajtueshmërinë për shkak të pjesëmarrjes të të njëjtit gjyqtar në vendimmarrjen për sekuestrimin dhe më pas për konfiskimin e pasurisë, Kolegji Penal e ka gjetur të pabazuar, duke arsyetuar se sekuestroja dhe konfiskimi janë masa administrativo-civile me karakter parandalues dhe se procedura e konfiskimit nuk përfshihet në kuptimin e “akuzës penale”. Për pasojë, sipas atij kolegji, pjesëmarrja e të njëjtit gjyqtar në të dyja fazat e procedurës nuk krijonte papajtueshmëri. Në përfundim, Kolegji Penal ka vlerësuar se GJKKO-ja e Apelit kishte zbatuar në mënyrë korrekte dispozitat e aktit normativ nr. 1/2020, kishte respektuar kërkesat procedurale të zbatueshme dhe kishte arsyetuar mjaftueshëm vendimmarrjen e saj, ndërsa shkaqet e rekursit, pavarësisht formulimit të tyre, kërkonin në thelb rivlerësimin e provave dhe arritjen në përfundime të ndryshme faktike.

9. Në datën 06.05.2026 kërkesit i janë drejtuar Gjykatës Kushtetuese (*Gjykata*) me ankim kushtetues individual, sipas objektit të tij. Ky ankim, pasi është plotësuar sipas kërkesave të nenit 27 të Ligjit Organik të Gjykatës, është regjistruar në datën 19.05.2026.

II

Pretendimet e kërkesve

10. **Kërkesit**, në mënyrë të përmbledhur, kanë pretenduar se:

10.1. *Akti normativ nr. 1/2020* cenon:

10.1.1. *Nenin 101 të Kushtetutës*, pasi nuk plotëson kriteret e nevojës dhe urgjencës.

Qëllimi i tij është lufta kundër krimit të organizuar, një sfidë konstante dhe jo një situatë e papritur ose emergjencë e përkohshme. Mungesa e arsytimit të rrethanave konkrete që diktonin miratimin e aktit e bën atë antikushtetues në formë e përmbajtje.

10.1.2. *Parimin e ndarjes së pushteteve*, pasi akti ka karakterin e një ligji të mirëfilltë material dhe jo të një mase emergjente. Këshilli i Ministrave ka marrë kompetencat e Kuvendit, duke ushtruar funksion ligjvënës dhe duke anashkaluar debatin parlamentar e transparencën. Fenomenet që synon të trajtojë akti normativ janë të vazhdueshme dhe strukturore dhe jo të papritura, ndaj nuk ka “urgjencë” në kuptimin kushtetues, por bëhet fjalë për një politikë penale afatgjatë që duhet të kalojë përmes procesit të zakonshëm parlamentar. Kjo cenon edhe *rezervën ligjore*, pasi akti normativ përbën një dublikim të panevojshëm të ligjit “Antimafia”.

10.1.3. *Parimin e proporcionalitetit të ndërhyrjes dhe parimin e sigurisë juridike*, pasi legjislacioni ekzistues ofronte instrumente të mjaftueshme, ndaj nuk është argumentuar përse ndërhyrja urgjente ishte e vetmja rrugë për arritjen e qëllimit të synuar. Akti normativ krijon pasiguri juridike, duke përdorur një instrument të jashtëzakonshëm për të rregulluar një çështje të zakonshme. Individët që u janë nënshtruar më parë kontrolleve sipas ligjit “Antimafia” mund t’u nënshtrohen sërish procedurave të njëjta ose të ngjashme të kryera nga OFL-ja.

10.1.4. *Parimin ne bis in idem* në aspektin pasuror dhe *të drejtën e pronës private* të fituar në mënyrë të ligjshme, pasi akti normativ i vendos individët nën një pasiguri të përhershme për pronën e tyre, edhe pse ajo mund të jetë fituar para

20-30 vjetëve. Ndërhyrja e OFL-së është ekstremisht e ashpër dhe kufizon të drejtën e shitjes ose tjetërsimit të pronës menjëherë, me urdhër të policisë, pa vendim gjykate në fazën e parë. Akti normativ vendos një barrë prove pothuajse të pamundur për t'u përmbushur për periudha kohore shumë të vjetra. Po ashtu, akti krijon një prezumim të paligjshmërisë së pasurisë, duke përmbysur barrën e provës në mënyrë disproporcionale. Gjithashtu, ai akt lejon sekuestrimin e pasurisë pa një dënim penal të formës së prerë dhe pa u provuar lidhja e drejtpërdrejtë e pasurisë me krimin.

10.2. Vendimet gjyqësore cenojnë:

10.2.1. Të drejtën për proces të rregullt ligjor, në drejtim të:

10.2.1.1. *Së drejtës së aksesit në gjykatë*, pasi Gjykata e Lartë ka vendosur mospranimin e rekursit edhe pse pretendimet e ngritura kishin të bënin me mungesën e arsytimit të mjaftueshëm nga gjykata e apelit në lidhje me mosjustifikimin e pasurive të konfiskuara, pretendime që kishin qenë pjesë e debatit gjyqësor gjatë gjithë procesit dhe lidheshin me të drejtën kushtetuese të pronës private. Gjykatat nuk kanë interpretuar dispozitat e aktit normativ në kuptim të plotësisht të kushteve të konfiskimit, duke e zbatuar atë edhe ndaj pasurive të krijuara jashtë veprimtarisë kriminale për të cilën kërkuesi i parë është dënuar.

10.2.1.2. *Së drejtës së njoftimit dhe së drejtës për t'u dëgjuar, si dhe parimit të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit*, pasi duke iu kaluar gabimisht barra e provës subjekteve, atyre u është cenuar pozita procedurale në raport me prokurorinë dhe mundësia për të kundërshtuar provat e paraqitura prej kësaj të fundit. Gjykatat janë mjaftuar vetëm me faktin se kërkuesi i parë, sipas informacionit të Zyrës Qendrore të Interpol Tirana, ka qenë i dënuar me katër vjet burgim nga gjykata e Bolonjës, Itali, për veprën penale “Posedimi ilegal i drogave”, pa u administruar vendimi përkatës me qëllim vlerësimin nga gjykata të të gjitha rrethanave. Edhe pse ky fakt është pranuar edhe nga vetë kërkuesi, një pranim i tillë nuk mund të zëvendësojë administrimin e vendimit gjyqësor dhe vlerësimin e tij si provë. Po kështu, GJKKO-ja e Shkallës së Parë e ka zhvilluar seancën e konkluzioneve përfundimtare në mungesë të mbrojtësit,

megjithëse ishte kërkuar shtyrja e saj, ndërsa kërkuessit nuk kanë pasur dijeni për zhvillimin e seancës në këto kushte.

10.2.1.3. *Së drejtës për të paraqitur prova dhe për një shqyrtim të plotë dhe kontradiktor të çështjes*, pasi gjykatat nuk kanë lejuar provën me dëshmitarë dhe i kanë dhënë peshë vendimtare aktit të ekspertimit kontabël mbi të cilin është mbështetur kërkesa për konfiskim, duke mos pranuar aktin e ekspertimit privat të paraqitur në apel dhe as kërkesën për përsëritjen e shqyrtimit gjyqësor për këtë shkak. Gjykatat nuk kanë vlerësuar në tërësi dhe harmoni me njëra-tjetrën provat e administruara dhe kundërshtimet e paraqitura ndaj aktit të ekspertimit. Po kështu, në gjykim nuk janë thirrur dhe pyetur dëshmitarë për faktet dhe rrethanat që lidheshin me pasurinë e personave të tretë dhe me mënyrën e kontabilizimit të të ardhurave e shpenzimeve për këto pasuri. Gjykatat kanë rrëzuar edhe kërkesën për marrjen e provave dhe kryerjen e një akti ekspertimi vlerësues të të ardhurave të kërkuessve nga bujqësia dhe blegtoia. Për këto arsye procesi gjyqësor nuk është mbështetur në një shqyrtim të plotë të çështjes.

10.2.1.4. *Së drejtës për t'u gjykuar nga një gjykatë e paanshme*, për shkak të pjesëmarrjes në gjykimin e konfiskimit të të njëjtit gjyqtar që kishte vendosur më parë masën e sekuestros, pretendim që u gjet i pabazuar nga Gjykata e Lartë, edhe pse në të dyja proceset janë përdorur të njëjtat argumente, fakte e prova.

10.2.1.5. Po kështu, gjykata e apelit, në kundërshtim me nenin 425 të Kodit të Procedurës Penale, ka kufizuar në mënyrë të padrejtë shqyrtimin e shkaqeve të ankimit, duke u shprehur se pretendimet e ngritura në të ishin ngritur edhe në shkallë të parë, edhe pse si gjykatë fakti dhe kontrolli e gjykatës më të ulët kishte detyrimin t'i shqyrtonte ato dhe të bënte një hetim të plotë e të gjithanshëm të çështjes. Gjykatat e faktit kanë keqkuptuar edhe pretendimin e ngritur në drejtim të parimit *ne bis in idem*, pasi kerkimi i kërkuessve lidhej me faktin se të njëjtat fakte dhe akte të përdorura në një procedurë të mëparshme nuk mund të përdorshin sërish

si indicje ose prova në një procedim të ri pasuror. Për rrjedhojë, është cenuar edhe parimi *ne bis in idem*.

10.2.1.6. *Parimit të prezumimit të pafajësisë/ligjshmërisë dhe barrës së provës*, pasi gjykatat kanë konfiskuar pasuritë duke u mbështetur në një prezumim të paligjshmërisë së burimit të krijimit të tyre dhe duke iu ngarkuar kërkuesve barrën e provës për të provuar ligjshmërinë e të ardhurave. Kjo qasje e gjykatave cenon prezumimin e pafajësisë të garantuar nga neni 30 i Kushtetutës dhe parimet që rregullojnë barrën e provës, veçanërisht në kushtet kur disa nga provat e kërkuara prej tyre nuk janë administruar.

10.2.1.7. *Standardit të arsytimit të vendimit gjyqësor*, pasi gjykatat nuk kanë arsyetuar në mënyrë të mjaftueshme lidhjen ndërmjet rrethanave dhe provave të paraqitura nga prokuroria, nga njëra anë, dhe pasurive të konfiskuara, nga ana tjetër. Vendimet nuk pasqyrojnë dhe nuk analizojnë mjaftueshëm provat e administruara, rrethanat e fitimit të pasurive, datën dhe mënyrën e fitimit të tyre. Kërkuesit kanë pasur mundësi ekonomike për blerjen e pasurive, fakt që rezultonte edhe nga akti i ekspertimit i cunguar i administruar në gjykim. Gjykatat nuk kanë arsyetuar përse pasuritë e konfiskuara nuk konsiderohen të fituara me të ardhura të ligjshme, në situatën kur nuk janë rindërtuar pasqyrat financiare të subjekteve tregtare të kërkuesve. Ato nuk u kanë dhënë përgjigje të argumentuara pretendimeve të ngritura në ankim dhe rekurs dhe nuk kanë arsyetuar se përse provave të paraqitura nga kërkuesit nuk u është dhënë vlera e pretenduar prej tyre. Vendimet e gjykatave përmbajnë konkluzione kategorike e të rrumbullakosura, pa argumente ligjore e faktike, në keqinterpretim të fakteve dhe ligjit, duke i bërë ato alogjike dhe të paqarta në përmbajtje.

10.2.2. *Parimin e barazisë përpara ligjit dhe mosdiskriminimit*, sipas nenit 18 të Kushtetutës, pasi gjykatat kanë mbajtur qëndrim të ndryshëm nga ai i mbajtur në raste të ngjashme, duke cenuar pronën e kërkuesve mbi bazën e një prove të vetme, aktit të ekspertimit kontabël, i cili është i paplotë në lidhje me pyetjen nëse ata kishin pasur mundësinë që, me të ardhura të ligjshme, të blinin pasuritë objekt gjykimi në kohën e fitimit të pronësisë.

10.2.3. *Të drejtën e pronës private*, në kundërshtim me parimin e proporcionalitetit, sipas neneve 41 dhe 17 të Kushtetutës, pasi konfiskimi nuk është në përpjesëtim me diferencën e konstatuar ndërmjet të ardhurave dhe shpenzimeve dhe me provat e paraqitura për mënyrën e fitimit të pasurive. Gjykatat nuk kanë shqyrtuar dhe analizuar në mënyrë të plotë provat e paraqitura, duke iu referuar vetëm aktit të ekspertimit kontabël, sipas të cilit kërkuesit kanë pasur pamjaftueshmëri të burimeve financiare, por pa arsyetuar se çfarë kuptohet me “pamjaftueshmëri të dukshme” për blerjen e automjeteve dhe të njësisë së konfiskuar. Prova me ekspert ka qenë e njëanshme dhe jo bindëse, pasi nuk është mbështetur në informacion të plotë për pasuritë dhe nuk janë rindërtuar pasqyrat financiare të subjekteve tregtare të kërkuesve. Për rrjedhojë, konfiskimi ka sjellë ndërhyrje joproporcionale në të drejtën e pronës. Gjykatat i kanë dhënë peshë vendimtare aktit të ekspertimit kontabël, ndonëse eksperti nuk mund të bëjë vlerësime juridike për vlerën dhe fuqinë provuese të akteve të administruara në gjykim.

III

Vlerësimi i Kolegjit

A. Për legjitimimin e kërkuesve

11. Çështja e legjitimitetit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me nisjen e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të Ligjit Organik të Gjykatës, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private ose publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara nga Kushtetuta. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret kumulative të nenit 71/a të Ligjit Organik, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike efektive, afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësura në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur, si dhe rregullimet e veçanta ligjore të shqyrtimit paraprak të kërkesës.

12. Kriteret paraprake të pranueshmërisë së ankimit kushtetues individual janë të natyrës kumulative ndaj mjafton mosplotësimi i njërit prej tyre që kërkuesi të mos legjitimohet për vënien në lëvizje të gjykimit kushtetues. Gjatë shqyrtimit paraprak të çështjes, Kolegji mund të verifikojë

një ose më shumë prej këtyre kriterëve, pa qenë i detyruar të ndjekë një radhë të paracaktuar të analizës. Mospërmbushja e njërit prej tyre, me pasojë moskalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare, e bën të panevojshëm verifikimin e kriterëve të tjera. Mbi këtë bazë, Kolegji do të ndalet në verifikimin e plotësimit të kriterit të *shterimit të mjeteve juridike efektive* dhe atij të legjitimitetit *ratione materiae* të kërkuësve.

13. Në drejtim të kriterit të *shterimit të mjeteve juridike efektive*, Gjykata ka theksuar se, sipas nenit 131, pika 1, shkronja “f”, të Kushtetutës, ajo vendos për gjykimin përfundimtar të ankesave të individëve pasi të jenë shteruar të gjitha mjetet juridike efektive për mbrojtjen e të drejtave kushtetuese, që individit pretendon se i janë cenuar nga akti i pushtetit publik. Ky rregull nënkupton jo vetëm që individit t’u jetë drejtuar të gjitha instancave të zakonshme, por edhe që të gjitha pretendimet që ngre përpara Gjykatës t’i ketë paraqitur më parë në këto instanca, të paktën në substancë, duke respektuar kërkesat formale dhe afatet e parashikuara në ligjin procedural (*shih vendimet nr. 14, datë 21.06.2022; nr. 8, datë 19.03.2018; nr. 31, datë 25.05.2015 të Gjykatës Kushtetuese*). Kërkuësit i janë drejtuar Gjykatës me ankim kushtetues individual pas përfundimit të procesit gjyqësor në të tria shkallët e gjyqësorit të zakonshëm, për kundërshtimin e vendimeve që kanë vendosur konfiskimin e pasurisë së tyre, duke shteruar formalisht mjetet e zakonshme të ankimit.

14. Kolegji, bazuar në pretendimet e parashtruara në ankimin kushtetues individual dhe aktet bashkëlidhur atij, vëren se një pjesë e pretendimeve të ngritura përpara Gjykatës nuk rezultojnë të jenë parashtruar më parë, qoftë edhe në substancë, në rekursin drejtuar Gjykatës së Lartë. Konkretisht, të tilla janë pretendimet për cenimin e *së drejtës së njoftimit dhe së drejtës për t’u dëgjuar*, për shkak të zhvillimit të seancës së konkluzioneve përfundimtare në mungesë të mbrojtësit; cenimin e *së drejtës për të paraqitur prova dhe për një shqyrtim kontradiktor*, për sa u përket mosmarrjes së provave me dëshmitarë, mospranimin të aktit të ekspertimit privat dhe të kërkesës për përsëritjen e shqyrtimit gjyqësor për këtë shkak, si dhe mospranimin të kërkesës për ekspertim për të ardhurat nga bujqësia dhe blegtorja; kufizimin e shqyrtimit të shkaqeve të ankimit nga gjykata e apelit dhe cenimin e *parimit ne bis in idem*; cenimin e *parimit të prezumimit të pafajësisë/ligjshmërisë dhe të rregullave për barrën e provës*; cenimin e *parimit të barazisë përpara ligjit dhe mosdiskriminimit*. Këto pretendime, pavarësisht se disa prej tyre janë ngritur gjatë gjyimit në shkallët më të ulëta, nuk rezultojnë të jenë parashtruar në rekursin drejtuar Gjykatës së Lartë. Për rrjedhojë, në lidhje me to, kërkuësit nuk kanë shteruar mjetet juridike efektive, ndaj këto pretendime nuk mund të merren në shqyrtim.

15. Për sa u përket pretendimeve të tjera të kërkuësve, konkretisht për cenimin e *parimit të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit*, në aspektin e mundësisë së kërkuësve për të paraqitur dhe kundërshtuar prova, për t'u njohur dhe për të debatuar mbi provat e administruara, si dhe për të kundërshtuar ato të paraqitura nga Prokuroria e Posaçme, si dhe për cenimin e *së drejtës së pronës private*, në lidhje me proporcionalitetin e konfiskimit, Kolegji vëren se ato, të paktën në substancë, janë ngritur përpara Gjykatës së Lartë, për rrjedhojë në lidhje me këto pretendime konsiderohet i përmbushur kriteri i shterimit të mjeteve juridike efektive. Në këtë pikë, Kolegji vë në dukje se për aktin normativ nr. 1/2020, i cili ka vepruar për një periudhë të përkohshme, Gjykata ka pranuar se, pavarësisht përfundimit të periudhës së zbatimit të drejtpërdrejtë të këtij akti, pretendimet në lidhje me të mund të merren në shqyrtim vetëm për sa u përket efekteve që ai ka prodhuar ndaj individëve në kuadër të vendimeve gjyqësore të dhëna në zbatim të tij (*shih vendimin nr. 12, datë 24.05.2022 të Gjykatës Kushtetuese*). Në këtë kontekst, ndonëse periudha e zbatimit të drejtpërdrejtë të aktit normativ ka përfunduar, ai ka prodhuar dhe vijon të prodhojë efekte juridike ndaj kërkuësve përmes procedurës pasurore të zhvilluar ndaj tyre dhe vendimeve gjyqësore që kanë disponuar për konfiskimin e pasurive. Për rrjedhojë, pretendimet e kërkuësve për papajtueshmërinë e këtij akti me Kushtetutën mund të merren në shqyrtim në kuadër të ankimit kushtetues individual.

16. Për sa i përket legjitimitetit *ratione materiae*, Kolegji vëren se pretendimet e kërkuësve për papajtueshmërinë e aktit normativ nr. 1/2020 me Kushtetutën janë të natyrës kushtetuese dhe, për rrjedhojë, përfshihen në juridiksionin e Gjykatës. Konkretisht, sipas tyre, ky akt bie ndesh me nenin 101 të Kushtetutës, pasi nuk plotëson kriteret e nevojës dhe urgjencës, me *parimin e ndarjes së pushteteve dhe rezervën ligjore*, pasi ka karakterin e një ligji të mirëfilltë material dhe jo të një mase emergjente, ndërkohë që Këshilli i Ministrave ka ushtruar, sipas tyre, një funksion që i përket ligjvënës, me *parimin e proporcionalitetit dhe parimin e sigurisë juridike*, pasi është përdorur një instrument i jashtëzakonshëm për të rregulluar një çështje me karakter të vazhdueshëm dhe strukturor, si dhe me *parimin ne bis in idem dhe të drejtën e pronës private*, pasi i vendos individët nën një pasiguri të përhershme për pasurinë e tyre, edhe kur ajo është fituar shumë kohë më parë, si dhe, po sipas tyre, vendos mbi individin një barrë disproporcionale për të provuar ligjshmërinë e burimit të krijimit të saj.

17. Kolegji thekson, fillimisht, se gjykimi kushtetues është i natyrës argumentuese dhe se i takon kërkuësit të paraqesë argumentet faktike dhe kushtetuese mbi të cilat mbështet pretendimet e tij (*shih vendimet nr. 57, datë 25.07.2017; nr. 42, datë 25.05.2017; nr. 45, datë 29.06.2015 të*

Gjykatës Kushtetuese). Në këtë këndvështrim, vetëm referimi në një dispozitë ose parim kushtetues, ose parashtrimi i qëndrimeve të përgjithshme për papajtueshmërinë e aktit me të, nuk është i mjaftueshëm për të vënë në lëvizje kontrollin kushtetues, nëse nuk shoqërohet me argumente konkrete që tregojnë se në ç’ mënyrë përmbajtja e normës së kundërshtuar bie ndesh me standardin kushtetues të pretenduar si të cenuar.

18. Në rastin konkret, Kolegji vëren se argumentet e kërkuësve mbështeten, në thelb, në pohimin se lufta kundër krimit të organizuar përbën një problematikë të vazhdueshme dhe, për rrjedhojë, nuk justifikon përdorimin e instrumentit të parashikuar nga neni 101 i Kushtetutës; se ekzistenca e legjislacionit të posaçëm në lidhje me masat e parandalimit pasuror e bënte të panevojshëm miratimin e një akti tjetër normativ; se mekanizmi i parashikuar prej tij, për shkak të barrës së provës dhe mundësisë së zbatimit ndaj pasurive të krijuara shumë kohë më parë, cenon sigurinë juridike dhe të drejtën e pronës. Megjithatë, këto argumente, në mënyrën si janë parashtruar, nuk janë të mjaftueshme për të vënë në dyshim kushtetutshmërinë e aktit normativ. Kërkuësit nuk kanë argumentuar në mënyrë konkrete se përse rrethanat faktike dhe juridike ekzistuese në momentin e nxjerrjes së aktit normativ të kundërshtuar përjashtonin ekzistencën e nevojës dhe urgjencës në kuptim të nenit 101 të Kushtetutës, ndërsa vetëm karakteri i vazhdueshëm i fenomenit që synohej të luftohej nuk provon *per se* mungesën e këtyre kushteve. Po kështu, fakti se në rendin juridik ekzistonin mekanizma të tjerë të konfiskimit pasuror nuk mjafton për të provuar cenimin e parimit të ndarjes së pushteteve ose të rezervës ligjore. Kërkuësit nuk kanë evidentuar as se cilat rregullime konkrete të aktit normativ, për shkak të përmbajtjes ose mënyrës së formulimit të tyre, cenojnë sigurinë juridike, parimin *ne bis in idem* ose vendosin një kufizim të së drejtës së pronës që tejkalon kufijtë e lejuar nga nenet 17 dhe 41 të Kushtetutës. Po ashtu, kërkuësit nuk kanë argumentuar mjaftueshëm në aspektin kushtetues pretendimet se akti normativ mundëson kufizimin e pronës në fazën fillestare pa vendim gjyqësor, se masat pasurore zbatohen edhe pa një dënim penal të formës së prerë ose pa u provuar një lidhje e drejtpërdrejtë e pasurisë me veprën penale, si dhe për mundësinë e nënshtrimit ndaj procedurave të reja të individëve që kanë qenë më parë objekt kontrolli sipas ligjit “Antimafia”. Në veçanti, ata nuk kanë evidentuar se cilat rregullime konkrete të aktit dhe për çfarë arsyesh cenojnë, në këto aspekte, standardet kushtetuese. Për rrjedhojë, këto pretendime të kërkuësve nuk mund të merren në shqyrtim.

19. Kolegji vëren se në drejtim të së drejtës për proces të rregullt ligjor, kërkuësit kanë pretenduar cenimin e *së drejtës për t’u gjykuar nga një gjykatë e paanshme*, për shkak të pjesëmarrjes në gjykimin për konfiskim të të njëjtit gjyqtar që kishte vendosur më parë masën e

sequestros mbi pasuritë. Në lidhje me *parimin e paanshmërisë*, të garantuar nga neni 42 i Kushtetutës, respektimi i tij verifikohet duke aplikuar testin *subjektiv*, që ka të bëjë me verifikimin e bindjes ose interesit personal të një gjyqtari në një çështje të caktuar, dhe testin *objektiv*, me të cilin shqyrtohet nëse gjyqtari ka ofruar garanci procedurale të mjaftueshme për të përjashtuar çdo dyshim legjitim të anshmërisë. Veçanërisht për sa i përket kriterit të dytë, përveç sjelljes personale të gjyqtarit, duhet të verifikohet nëse ekzistojnë fakte bindëse që mund të vënë në dyshim paanshmërinë e tij (*shih vendimet nr. 81, datë 21.11.2024; nr. 49, datë 16.10.2023 të Gjykatës Kushtetuese*). Gjykata ka pranuar se pjesëmarrja e të njëjtit gjyqtar në vendimmarrje të mëparshme që lidhen me të njëjtën çështje nuk krijon, në vetvete, dyshim të justifikuar për paanshmërinë e tij, kur vendimmarrjet kanë të bëjnë me rrethana ose çështje juridike të ndryshme. Në këtë drejtim, për vlerësimin e paanshmërisë objektive rëndësi kanë natyra dhe objekti i vendimmarrjeve të mëparshme, si dhe nëse ato kanë përfshirë vlerësime të tilla që mund të krijojnë, qoftë edhe në dukje, paragjykim për çështjen që duhet të zgjidhet në vendimmarrjen e mëvonshme (*shih vendimin nr. 16, datë 17.02.2026 të Gjykatës Kushtetuese*).

20. Në kuptim të këtyre standardeve dhe në kontekstin e rrethanave të çështjes konkrete, Kolegji vlerëson se pjesëmarrja e të njëjtit gjyqtar në gjykimin për konfiskimin e pasurisë, pasi ai kishte vendosur më parë sekuestrimin e saj, nuk përbën, vetëm për këtë shkak, cenim të parimit të paanshmërisë. Kolegji vlerëson se procesi gjyqësor në të cilin shqyrtohet kërkesa e prokurorisë për sekuestrimin dhe konfiskimin e pasurisë është i natyrës civile, sa kohë ai vepron ndaj pasurisë dhe jo ndaj individit. Për rrjedhojë, në këtë lloj gjykimi nuk vepron i njëjti ndalim që zbatohet në procesin penal, sipas të cilit gjyqtari që ka vendosur gjatë hetimit paraprak për kërkesat dhe masat e sigurimit nuk mund të marrë pjesë edhe në gjykimin e themelit të çështjes, pasi kjo do të binte ndesh me parimin e prezumimit të pafajësisë. Në ndryshim nga procesi penal, dispozitat procedurale civile të zbatueshme në këtë lloj gjykimi, nuk parashikojnë një ndalim të tillë për pjesëmarrjen e gjyqtarit në gjykim. Nga ana tjetër, Kolegji vlerëson edhe se kriteret ligjore për caktimin e masës së sekuestros janë të ndryshme nga ato për konfiskimin e sendit. Vendimi për sekuestrimin ka karakter paraprak dhe sigures, duke synuar ruajtjen e pasurisë gjatë procedurës së verifikimit pasuror, ndërsa vendimi për konfiskimin merret pas përfundimit të hetimit pasuror dhe shqyrtimit gjyqësor të provave, duke kërkuar vlerësimin nëse plotësohen kushtet ligjore për kalimin e pasurisë në favor të shtetit. Për më tepër, në rastin konkret, gjykata nuk ka konfiskuar të gjitha pasuritë e sekuestruara, por ka vendosur heqjen e sekuestros për katër prej tyre dhe konfiskimin vetëm të tri pasurive për të cilat ka çmuar se nuk ishte provuar burimi i ligjshëm i

krijimit, rrethanë që nuk mbështet pretendimin se gjyqtari kishte krijuar që më parë një qëndrim të paracaktuar për rezultatin e procesit të konfiskimit. Po kështu, kërkuesit nuk kanë evidentuar ndonjë rrethanë tjetër konkrete në sjelljen ose vendimmarrjen e gjyqtarit që të tregojë njëanshmëri subjektive ose të krijojë një dyshim objektivisht të justifikuar për paanshmërinë e tij. Fakti që për sekuestrimin dhe konfiskimin janë shqyrtuar edhe fakte ose prova të përbashkëta nuk është i mjaftueshëm, për sa kohë nuk rezulton se në vendimmarrjen e mëparshme gjyqtari ka kryer vlerësime të tilla për ligjshmërinë e burimit të pasurive që të paragjykonin çështjet që duhej të zgjidheshin në procesin e mëvonshëm të konfiskimit. Nga ana tjetër, Kolegji vëren se ky pretendim është marrë në shqyrtim edhe nga Gjykata e Lartë, e cila e ka vlerësuar atë të pabazuar, duke dhënë përgjigje të arsyetuar në këtë drejtim. Për rrjedhojë, ky pretendim është haptazi i pabazuar.

21. Për sa u përket pretendimeve të tjera të mbetura për shqyrtim, Kolegji vëren se kërkuesit kanë pretenduar cenimin e së drejtës së aksesit në gjykatë, parimit të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit, standardit të arsytimit të vendimit gjyqësor, si dhe të së drejtës së pronës private. Kolegji çmon t'i shqyrtojë këto pretendime së bashku, për shkak të lidhjes së ngushtë faktike dhe juridike ndërmjet tyre, pasi ato mbështeten, në thelb, në mënyrën sesi gjykatat e zakonshme kanë administruar dhe vlerësuar provat për burimin e ligjshëm të krijimit të pasurive, në përgjigjen e dhënë ndaj kundërshtimeve të kërkuesve dhe, në përfundim, në proporcionalitetin e masës së konfiskimit. Sipas kërkuesve, gjykatat kanë interpretuar dhe zbatuar në mënyrë të gabuar dispozitat e aktit normativ për kushtet e konfiskimit, nuk kanë vlerësuar drejt provat për burimin e ligjshëm të krijimit të pasurive dhe nuk kanë arsyetuar në mënyrë të mjaftueshme përse pasuritë e konfiskuara nuk konsideroheshin të fituara me të ardhura të ligjshme. Po kështu, ata kanë pretenduar se gjykatat nuk u kanë dhënë përgjigje të mjaftueshme pretendimeve dhe provave të paraqitura në lidhje me burimet financiare, ndërsa Gjykata e Lartë ka vendosur mospranimin e rekursit pa u dhënë përgjigje të mjaftueshme shkaqeve të tij. Për sa i përket së drejtës së pronës, kërkuesit kanë pretenduar se konfiskimi i tri pasurive është joproporcional në raport me diferencat e konstatuara ndërmjet të ardhurave dhe shpenzimeve dhe me provat e paraqitura për mënyrën e fitimit të tyre.

22. Gjykata ka theksuar se kontrolli kushtetues ndaj vendimeve gjyqësore është i kufizuar vetëm në funksion të mbrojtjes të të drejtave kushtetuese të individit, kurse problemet e interpretimit dhe të zbatimit të ligjit për zgjidhjen e çështjeve konkrete nuk përfshihen në juridiksionin kushtetues nëse nuk shoqërohen me cenimin e këtyre të drejtave (*shih vendimet nr. 38, datë 02.12.2021; nr. 6, datë 16.02.2021; nr. 9, datë 26.03.2018 të Gjykatës Kushtetuese*).

Detyrë e Gjykatës është të vlerësojë nëse gjatë procesit gjyqësor ka pasur shkelje të të drejtave kushtetuese, si dhe nëse zbatimi i ligjit ka qenë eventualisht arbitrar, në kuptimin që të bjerë ndesh haptazi me konceptin e gjykimit të drejtë të përcaktuar në nenin 42 të Kushtetutës. Ajo nuk vepron si shkallë e katërt gjykimi, por ndërhyr atëherë kur gabimi ligjor ose faktik i gjykatave të juridiksionit të zakonshëm është aq i dukshëm sa një gjykatë e kujdesshme nuk mund ta kishte bërë ndonjëherë, ose është i tillë që e bën gjykimin të padrejtë (*shih vendimet nr. 59, datë 14.11.2023; nr. 30, datë 29.05.2023; nr. 29, datë 01.11.2022 të Gjykatës Kushtetuese*).

23. Në lidhje me *parimin e barazisë së armëve dhe kontradiktoritetin*, Gjykata ka pohuar se ai nënkupton se çdo palë në proces duhet të ketë mundësi të barabarta për të paraqitur çështjen e saj dhe se asnjëra prej tyre nuk duhet të gëzojë avantazh të konsiderueshëm ndaj palës tjetër, por duhet të garantohet një ekuilibër i drejtë mes tyre. Nëse nuk do të ekzistonte barazia e armëve në gjykim, atëherë argumentet e njëres palë do të mbizotëronin mbi argumentet e palës tjetër dhe, për rrjedhojë, e drejta për të marrë pjesë në gjykim do të zhvishej nga funksioni i saj kushtetues për të garantuar një proces të rregullt ligjor. Bazuar në këto parime, për gjykatën burojnë një sërë detyrash, mes të cilave rëndësi të veçantë merr krijimi i mundësive të barabarta për pjesëmarrjen e palëve ose të përfaqësuesve të tyre në proces, si dhe mundësia për t'u shprehur për faktet, provat dhe vlerësimet ligjore që janë të lidhura ngushtë me çështjen që shqyrtohet (*shih vendimet nr. 19, datë 01.04.2021; nr. 21, datë 20.03.2017; nr. 28, datë 22.05.2015 të Gjykatës Kushtetuese*). Po sipas Gjykatës, parimi i barazisë së armëve nuk u imponon gjykatave të juridiksionit të zakonshëm detyrimin për të pranuar të gjitha argumentet dhe provat e paraqitura nga një palë në proces. Në ushtrimin e vlerësimit të lirë të provave, gjykata mund të bindet mbi bazën e disa prej tyre, duke përjashtuar një ose disa prova të tjera që i konsideron të parëndësishme për zgjidhjen e çështjes (*shih vendimet nr. 19, datë 01.04.2021; nr. 19, datë 19.07.2005 të Gjykatës Kushtetuese*).

24. Për sa i përket *standardit të arsytimit të vendimit gjyqësor*, Gjykata ka theksuar se e drejta për proces të rregullt ligjor përfshin edhe të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar. Funksioni i një vendimi të arsyetuar është t'u tregojë palëve se ato janë dëgjuar, si dhe t'u japë mundësinë ta kundërshtojnë atë. Vendimi gjyqësor, në çdo rast, duhet të jetë logjik, i rregullt në formë, i qartë dhe jo kontradiktor në përmbajtje dhe, në tërësinë e tij, duhet të konsiderohet si një unitet, në të cilin pjesët përbërëse janë të lidhura ngushtësisht mes tyre. Zbatimi i këtij standardi vlerësohet rast pas rasti, në varësi të rrethanave konkrete të çështjes, duke analizuar nëse vendimet gjyqësore të kundërshtuara e kanë përmbushur në mënyrë të mjaftueshme detyrimin

për arsyetimin e tyre (*shih vendimet nr. 50, datë 20.06.2024; nr. 9, datë 27.02.2024 të Gjykatës Kushtetuese*).

25. Për sa i përket *së drejtës së pronës*, të garantuar nga neni 41 i Kushtetutës, Gjykata ka theksuar se ajo përfshin çdo posedim të sendeve ose të të drejtave të tjera materiale pasurore dhe se individit duhet t'i garantohet gëzimi i qetë dhe pa pengesa të paarsyeshme ose joproporcionale i kësaj të drejte. Në çdo rast, kjo e drejtë shtrihet ndaj sendeve, pronësia e të cilave është fituar në përputhje me ligjin (*shih vendimet nr. 53, datë 31.10.2023; nr. 36, datë 21.04.2017; nr. 25, datë 28.04.2014 të Gjykatës Kushtetuese*). Megjithatë, e drejta e pronës mund t'u nënshtrohet kufizimeve, të cilat duhen bërë sipas disa kritereve të përcaktuara në mënyrë shteruese në nenin 17 të Kushtetutës. Ndërhyrja duhet të jetë e parashikuar me ligj, të bëhet për një interes publik dhe të jetë në përputhje me gjendjen që e ka diktuar atë, çka kërkon një marrëdhënie të arsyeshme proporcionaliteti ndërmjet mjeteve të përdorura dhe qëllimit të ndjekur (*shih vendimet nr. 29, datë 16.04.2024; nr. 18, datë 19.03.2024; nr. 53, datë 31.10.2023 të Gjykatës Kushtetuese*). Për sa i përket proporcionalitetit, Gjykata e ka analizuar atë në drejtim të nevojës, përshtatshmërisë dhe ashpërsisë së masës (*shih vendimet nr. 44, datë 29.07.2025; nr. 42, datë 01.07.2025; nr. 79, datë 12.11.2024 të Gjykatës Kushtetuese*).

26. Në kuptim të këtyre standardeve dhe duke iu kthyer rrethanave të çështjes konkrete, Kolegji vëren se konfiskimi i tri pasurive sipas nenit 23 të aktit normativ nr. 1/2020 përbën ndërhyrje në të drejtën e pronës së kërkuësve. Duke mbajtur në konsideratë vlerësimet e mësipërme për regjimin juridik të parashikuar nga akti normativ, si dhe faktin se pretendimi i kërkuësve në këtë drejtim lidhet me proporcionalitetin e zbatimit konkret të masës së konfiskimit, Kolegji do të ndalet në vlerësimin e këtij elementi. Në këtë drejtim, Gjykatës nuk i takon të zëvendësojë gjykatat e juridiksionit të zakonshëm në rivlerësimin e fakteve dhe provave për burimin e pasurisë, por të verifikojë nëse ato kanë respektuar standardet kushtetuese të mbrojtjes së pronës, kanë dhënë arsye të mjaftueshme për ndërhyrjen dhe nëse masa e vendosur paraqitet arbitrare ose haptazi joproporcionale.

27. Kolegji konstaton se gjykatat e faktit kanë shqyrtuar në mënyrë të individualizuar burimin e krijimit të pasurive objekt të procedurës së konfiskimit. Në këtë kuadër, ndryshe nga sa pretendojnë kërkuësit, GJKKO-ja e Shkallës së Parë nuk është mbështetur vetëm në provat e paraqitura nga Prokuroria e Posaçme. Në seancën e datës 01.11.2021, me kërkesë të mbrojtësve të subjektit nën hetim pasuror dhe personave të tretë, ajo ka caktuar ekspert kontabël. Nga përmbajtja e detyrave të caktuara rezulton se eksperti është ngarkuar me përllogaritjen e gjendjes financiare,

të të ardhurave dhe shpenzimeve dhe të raportit ndërmjet tyre, ndërsa vlerësimi juridik i çështjes dhe i përmbushjes së kushteve ligjore për konfiskim i ka takuar vetë gjykatës. Në vijim, gjykata ka marrë në shqyrtim përfundimet e ekspertimit të bashku me provat për të ardhurat, veprimtarinë tregtare, kreditë, huat dhe transaksionet pasurore dhe, në përfundim të vlerësimit të saj, ajo nuk ka pranuar konfiskimin e të gjitha pasurive të sekuestruara, por ka vendosur heqjen e sekuestros për katër prej tyre dhe konfiskimin vetëm të njësisë me sipërfaqe 51.4 m² dhe automjeteve “Smart Cabrio” dhe “Volkswagen Passat”, për të cilat ka çmuar se nuk ishte provuar origjina e ligjshme e burimit të krijimit. Edhe GJKKO-ja e Apelit, pas ankimit të kërkuësve, ka shqyrtuar kushtet ligjore të konfiskimit dhe burimet e pretenduara të krijimit të këtyre tri pasurive, duke vlerësuar se ato ishin shpërpjesëtimore dhe nuk i përgjigjeshin dukshëm nivelit të të ardhurave, fitimeve ose veprimtarive të ligjshme të deklaruara nga ata.

28. Në këto rrethana, Kolegji vlerëson se mospajtimi i kërkuësve me mënyrën sesi gjykatat kanë vlerësuar provat dhe me përlllogaritjet e kryera mbi burimet e tyre financiare nuk mjafton, në vetvete, për të evidentuar arbitraritet kushtetues. Në drejtim të aspektit të parimit të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit që ka mbetur për shqyrtim, nga rrethanat e evidentuara më sipër, nuk rezulton se kërkuësit janë vendosur në një pozitë të pafavorshme procedurale në raport me Prokurorinë e Posaçme ose se u është cenuar mundësia reale për të paraqitur, debatuar dhe kundërshtuar provat e administruara në gjykim. Fakti se gjykatat nuk u kanë njohur provave dhe argumenteve të kërkuësve vlerën provuese të pretenduar prej tyre nuk tregon, në vetvete, cenim të këtij parimi, për sa kohë që atyre u është garantuar mundësia efektive për t’i paraqitur dhe debatuar ato.

29. Në lidhje me pretendimin për cenimin e së drejtës së pronës private dhe proporcionalitetit të ndërhyrjes, Kolegji çmon se rrethanat e evidentuara më sipër tregojnë se masa e konfiskimit nuk është zbatuar në mënyrë automatike ose të përgjithshme, por mbi bazën e një vlerësimi konkret të burimit të krijimit të pasurive objekt shqyrtimi. Për sa i përket argumentit të kërkuësve se konfiskimi është joproporcional në raport me diferencat negative ndërmjet të ardhurave dhe shpenzimeve, nga arsyetimi i gjykatave rezulton se këto diferenca janë marrë në konsideratë si element për të vlerësuar nëse, në momentin e krijimit të secilës pasuri, kërkuësit dispononin burime të ligjshme të mjaftueshme dhe jo si një shumë që përcaktonte në mënyrë mekanike vlerën e pasurisë që duhej konfiskuar. Po kështu, nuk rezulton që nocioni “pamjaftueshmëri e dukshme” të jetë përdorur nga gjykatat si një përfundim abstrakt ose i shkëputur nga rrethanat konkrete, pasi ai është lidhur me përlllogaritjen e të ardhurave dhe

shpenzimeve dhe me mundësinë financiare të kërkuësve në momentin e krijimit të pasurive objekt konfiskimi. Gjithashtu, nuk rezulton të jetë konfiskuar ndonjë pasuri për të cilën gjykatat të kenë pranuar se burimi i krijimit ishte i ligjshëm. Në këtë kuptim, vendimet e gjykatave të faktit nuk rezultojnë të jenë haptazi alogjike ose të paarsyetuara dhe as ndërhyrja në të drejtën e pronës nuk paraqitet, në rrethanat konkrete, joproporcionale.

30. Për sa i përket vendimit të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, Kolegji vëren se ajo gjykatë, në përputhje me funksionin e saj si gjykatë ligji dhe në zbatim të normave procedurale të zbatueshme në atë shkallë gjykimi, pasi ka marrë në shqyrtim në dhomën e këshillimit rekursin e paraqitur nga kërkuësi, ka vlerësuar se ai nuk përmbante shkaqe nga ato që parashikon neni 472 i KPC-së. Gjykata e Lartë ka evidentuar se pretendimet për burimin e ligjshëm të pasurive, kursimet familjare, të ardhurat nga puna, kreditë dhe huat synonin, në thelb, rivlerësimin e fakteve dhe të provave, funksion që u takon gjykatave të faktit. Për sa i përket argumentit se pasuritë e konfiskuara janë krijuar jashtë veprimtarisë kriminale për të cilën kërkuësi Orgest Balla është dënuar, Kolegji vëren se, sikurse u evidentua më sipër, gjykatat e faktit kanë verifikuar përmbushjen e kushteve të nenit 23 të aktit normativ dhe burimin e ligjshëm të krijimit të pasurive, ndërsa Gjykata e Lartë ka evidentuar karakterin *in rem* dhe autonom të procedimit pasuror në raport me procedimin penal. Po kështu, Gjykata e Lartë ka marrë në shqyrtim çështjet që lidheshin me aktin e ekspertimit dhe mundësitë procedurale të kërkuësve, duke vlerësuar se atyre u ishte garantuar e drejta e mbrojtjes, barazia e armëve dhe kontradiktoriteti, pasi kishin pasur mundësi të paraqisnin prova, të debatnin mbi to dhe të kundërshtonin provat e paraqitura nga Prokuroria e Posaçme. Për sa i përket pretendimit për mosadministrimin e vendimit të gjykatës së Bolonjës, Gjykata e Lartë ka evidentuar se fakti i dënimit të kërkuësit Orgest Balla rezultonte nga informacioni i përcjellë nga Zyra Qendrore Kombëtare e Interpol Tiranës dhe se ky fakt ishte pranuar edhe nga vetë kërkuësi i parë. Në këto rrethana, kërkuësi nuk kanë evidentuar se mosadministrimi i kopjes së vendimit të gjykatës italiane ka cenuar konkretisht mundësinë e tyre për të kundërshtuar faktin juridik të dënimit ose ka ndikuar në mënyrë vendimtare në rezultatin e procesit. Gjykata e Lartë ka vlerësuar, gjithashtu, në plan të përgjithshëm, natyrën dhe qëllimin e masave parandaluese pasurore të parashikuara nga akti normativ, si dhe interesin publik dhe kërkesën e proporcionalitetit që duhet të respektohet në kufizimin e së drejtës së pronës. Së fundi, ajo ka arsyetuar se GJKKO-ja e Apelit kishte zbatuar në mënyrë korrekte dispozitat e aktit normativ, kishte respektuar kërkesat procedurale të zbatueshme dhe kishte arsyetuar mjaftueshëm vendimmarrjen e saj.

31. Kolegji çmon se vetëm fakti që Gjykata e Lartë ka vendosur mospranimin e rekursit nuk mund të vërë në dyshim të drejtën e kërkuësve për akses në atë gjykatë ose standardin e arsytimit të vendimit. Sipas jurisprudencës kushtetuese, vendimet e Gjykatës së Lartë për mospranimin e rekursit mund të arsyetohen në mënyrë të kufizuar, me kusht që në pjesën hyrëse të listohen shkaqet e rekursit dhe arsytimi të shprehë, në thelb, shkaqet e mospranimit gjatë shqyrtimit paraprak të tij në dhomën e këshillimit (*shih vendimet nr. 10, datë 07.03.2023; nr. 2, datë 11.02.2021; nr. 21, datë 16.04.2015 të Gjykatës Kushtetuese*). Megjithatë, arsytimi i kufizuar nuk e përjashton detyrimin e Gjykatës së Lartë për t'u dhënë përgjigje pretendimeve me natyrë kushtetuese që janë vendimtare për zgjidhjen e çështjes. Në rastin konkret, Kolegji vlerëson se vendimi i Gjykatës së Lartë nuk kufizohet në një formulim standard për mungesën e shkaqeve të rekursit, por përmban vlerësim të natyrës së pretendimeve të kërkuësve, të rolit të asaj gjykate si gjykatë ligji, të çështjeve që lidhen me vlerësimin e provave dhe aktin e ekspertimit, të mundësive procedurale të palëve, si dhe të natyrës dhe qëllimit të masave parandaluese pasurore. Në këto rrethana, kërkuësit nuk kanë arritur të evidentojnë se mospranimi i rekursit ka qenë rezultat i një interpretimi formalist ose arbitrar të kushteve të aksesit ose se ndonjë pretendim me natyrë kushtetuese, i ngritur rregullisht në rekurs dhe vendimtar për zgjidhjen e çështjes, ka mbetur pa përgjigje nga Gjykata e Lartë.

32. Për sa më sipër, Kolegji vlerëson se kërkuësit nuk kanë arritur të evidentojnë elemente arbitrariteti në vlerësimin e provave të administruara, pabarazi konkrete në mundësitë procedurale të palëve, mungesë arsytimi për pretendimet vendimtare ose një kufizim haptazi joproporcional të së drejtës së pronës. Për rrjedhojë, pretendimet për cenimin e *së drejtës së aksesit në gjykatë, parimit të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit, standardit të arsytimit të vendimit gjyqësor dhe të së drejtës së pronës private* janë haptazi të pabazuara.

33. Në përfundim, Kolegji çmon se ankimi kushtetues individual i kërkuësve nuk plotëson kriteret ligjore paraprake për kalimin e tij për shqyrtim në seancë plenare.

PËR KËTO ARSYE,

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese, në bazë të neneve 31 dhe 31/a, pika 2, shkronjat “d” dhe “e”, të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar,

V E N D O S I:

Moskalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare.